

PLATFORMA
za učešće delegacije Vlade Crne Gore, koju predvodi prof. dr Anđela Jakšić-Stojanović, ministarka prosvjete, nauke i inovacija, na Svjetskom obrazovnom forumu 2026, koji će se održati od 17. do 20. maja 2026. godine u Londonu, Velika Britanija

I Opšte informacije

Ministarka prosvjete, nauke i inovacija, prof. dr Anđela Jakšić-Stojanović, će prisustvovati dvadeset drugom Svjetskom obrazovnom forumu 2026, na poziv državne sekretarke za obrazovanje Velike Britanije, gđe Bridžit Filipson. Forum će se održati od 17. do 20. maja 2026. godine u Londonu, Velika Britanija.

Svjetski obrazovni forum je najveće godišnje okupljanje ministara obrazovanja i vještina, koje nudi jedinstvenu platformu za razmjenu mišljenja među kolegama, namijenjenu otvorenom dijalogu. Ovaj događaj omogućava ministrima i njihovim timovima da se uključe, razmijene mišljenja i zajedno rade na rješenjima za najhitnije izazove u oblasti obrazovanja.

Sa više od 20 godina istorije, Svjetski obrazovni forum je stekao reputaciju vodeće platforme za transformativni dijalog i djelovanje u obrazovanju i najvećeg godišnjeg skupa ministara zaduženih za obrazovanje. Okuplja ministre prosvjete, visokog obrazovanja i vještina, njihove savjetnike, predstavnike privatnog sektora, međunarodnih nevladinih organizacija i finansijera obrazovanja i delegacije iz cijelog svijeta kako bi se pozabavili ključnim pitanjima i podijelili izazove obrazovnog sistema sa kojima se suočavaju, rješenja koja su pronašli, stečeno znanje i uspjehe koje su postigli. Prošlogodišnji forum je okupio oko 120 ministra i imao više od 130 zastupljenih država.

Tema Foruma 2026 je „Obrazovanje za zajedničku budućnost: mir, planeta, svrha i putevi“.

Svjetski obrazovni forum podržavaju Kancelarija za spoljne poslove, Komonvelt i razvoj, Odjeljenje za obrazovanje, Odjeljenje za poslovanje i trgovinu, Britanski savjet i partneri iz oblasti industrije.

Sada Forum ima još jednog pouzdanog partnera koji saraduje sa vladama širom svijeta i raspolaže publikom od 60 miliona jedinstvenih posjetilaca svoje internet stranice. Times Higher Education (THE) je vodeći britanski časopis i digitalna platforma posvećene vijestima, analizama i komentarima o visokom obrazovanju na globalnom nivou. Ovo pruža jedinstvenu priliku za dodatno jačanje vidljivosti aktivnosti Foruma i unapređenje njegovog uticaja u oblikovanju budućnosti globalnog obrazovanja.

Britanski savjet blisko saraduje sa ministarstvima obrazovanja kako bi podržao prisustvo i osigurao da ministri izvuku najveću korist iz iskustva. Unaprijed organizuje brifinge o politici i prilagođene programe i sastanke dok su delegacije u Velikoj Britaniji. Takođe pomaže u naknadnom radu kada se delegacije vrate u svoje zemlje. Ova dimenzija angažovanja pruža dodatni kontekst i dubinu u određenim oblastima i podržava ministre da sprovedu politiku u praksi.

II Značaj učešća

U vremenu globalne neizvjesnosti, obilježenom rastućim geopolitičkim tenzijama, produblivanjem nejednakosti, intenziviranjem klimatskih kriza i brzim tehnološkim promjenama, obrazovanje predstavlja ključnu stratešku snagu za otpornost, inovacije i društvenu koheziju. Svjetski obrazovni forum naglašava da je obrazovanje od suštinskog značaja za snalaženje u ovim isprepletenim izazovima, jer učenicima pruža znanja, vještine, kompetencije i vrijednosti potrebne za izgradnju društava usmjerenih na čovjeka, mirnih, pravednih i održivih zajednica.

Istovremeno, nijedna država ne može sama odgovoriti na ove izazove. Izdanje Foruma za 2026. godinu okupiće ministre obrazovanja i obuke iz cijelog svijeta, zajedno sa ključnim multilateralnim organizacijama i strateškim partnerima iz industrije, kako bi učili jedni od drugih i istražili na koji način se obrazovanje, na svim nivoima, u svim okruženjima i tokom cijelog života, može osmisliti iznova radi suočavanja sa najhitnijim savremenim izazovima i stvaranja mogućnosti za rast.

Usmjeravajući se na praktične izazove i rješenja u sprovođenju politika, kao i na jačanje međunarodnog dijaloga i partnerstava u uslovima smanjenih javnih sredstava i rastućih prijetnji, Forum 2026 ima za cilj da podrži ministre obrazovanja u izgradnji inkluzivnih, visokokvalitetnih i prilagođenih obrazovnih sistema koji podstiču otpornost, inovacije i zajednički osjećaj odgovornosti za kolektivnu budućnost.

Agenda Foruma obuhvata zatvorene sesije koje podstiču smisleno i sadržajno učešće, kao i izuzetne mogućnosti za umrežavanje. Ovi formati su osmišljeni kako bi unaprijedili međusobno razumijevanje, izgradili snažne odnose i olakšali razmjenu najboljih praksi sve sa ciljem postizanja trajnih i djelotvornih promjena u obrazovnim sistemima širom svijeta. Kroz raznovrstan program plenarnih sjednica, paralelnih tematskih cjelina i radionica, Forum će omogućiti fokusirane razgovore i razmjenu praktičnih iskustava kroz četiri međusobno povezane, sveobuhvatne tematske oblasti: mir, planeta, svrha i putevi.

U svijetu obilježenom rastućim društvenim podjelama, političkim tenzijama i globalnim sukobima, tema „mir“ razmatra ključnu ulogu obrazovanja u podsticanju kulturne inkluzivnosti, empatije i međusobnog razumijevanja. Forum je prilika da se ispituju praktične strategije, politike i pristupe učenju koji osnažuju učenike da premošćuju razlike, jačaju društvenu koheziju i doprinose mirnijim i otpornijim zajednicama, kako na lokalnom, tako i na globalnom nivou.

Kako se klimatske promjene, degradacija životne sredine i oskudica resursa intenziviraju, tema „planeta“ je usmjerena na to kako obrazovanje može opremiti učenike znanjem, vještinama i načinom razmišljanja potrebnim za pokretanje održivih rješenja. Diskusije će obuhvatiti klimatsku pismenost, naglašavajući kako obrazovanje može doprinosti izgradnji ekološke otpornosti, uz istovremeno podsticanje zelenih inovacija i socio-ekonomskog prosperiteta u svijetu suočenom sa ozbiljnim ekološkim izazovima.

U eri tehnološkog napretka, uključujući brzi razvoj vještačke inteligencije, tema „svrha“ razmatra kako obrazovanje može ostati usmjereno na čovjeka i vođeno jasnom svrhom. Govoriće se o pristupima koji osnažuju nastavnike i učenike da odgovorno koriste tehnologiju i inovacije, unapređujući kvalitet i standarde obrazovanja, uz istovremenu podršku ličnom razvoju i dobrobiti društva.

U uslovima rastućih socio-ekonomskih nejednakosti i sistemskih prepreka učenju, tema „putevi“ razmatra kako obrazovni sistemi mogu proširiti pristup kvalitetnim obrazovnim mogućnostima za sve. Diskusije će istaći strategije za kreiranje fleksibilnih i raznovrsnih obrazovnih puteva koji odgovaraju različitim

potrebama učenika i omogućavaju im da napreduju u složenom i brzo promjenjivom svijetu, podstičući jednakost, inkluziju i cjeloživotne mogućnosti.

Ministarka Jakšić-Stojanović će imati izlaganje u okviru sesije „Izgradnja učenja 21. vijeka na čvrstim temeljima“ na temu „Kako sistemi obrazovanja i obuke mogu uskladiti učenje sa potrebama stvarnog svijeta i učiniti vještine vidljivim i prenosivim tokom cjeloživotnog učenja?“. Govoriće o tome kako ovi sistemi mogu da grade učenje 21. vijeka na snažnim temeljnim znanjima, uz istovremeno povezivanje obrazovanja sa realnim potrebama društva, ekonomije i tržišta rada.

U svom izlaganju ministarka će se fokusirati na usklađivanje ranog obrazovanja sa razvojem savremenih kompetencija koje su potrebne u svijetu brzih promjena. Poseban akcenat biće na tome kako se nastavni planovi i programi, priprema nastavnika i sistemi provjere znanja mogu osmisliti tako da istovremeno jačaju osnovne akademske vještine, socio-emocionalni razvoj učenika i tzv. vještine budućnosti. Govor će se odnositi i na to kako učiniti znanja i vještine vidljivim, prepoznatljivim i prenosivim tokom cijelog života, kako bi učenici i odrasli mogli lakše da se prilagođavaju promjenama i nastave učenje u različitim obrazovnim i profesionalnim kontekstima.

Ministarka će govoriti i o Nacionalnom okvirnom kurikulumu, važnom strateškom dokumentu koji za cilj ima unapređenje obrazovnog sistema u Crnoj Gori i predstavlja važan korak ka stvaranju savremenog i kvalitetnog obrazovnog sistema. Nacionalni okvirni kurikulum predstavlja logičan i neophodan korak nakon usvajanja Strategije reforme obrazovanja, te da će imati centralnu ulogu u oblikovanju budućih promjena u obrazovnom sistemu.

Ova tema je izuzetno bitna jer se savremeni obrazovni sistemi suočavaju sa izazovom da tradicionalna znanja povežu sa zahtjevima 21. vijeka, uključujući digitalne vještine, kritičko mišljenje, kreativnost i sposobnost rješavanja problema. Bez snažnih temelja u ranom i školskom obrazovanju, kasnije sticanje složenih kompetencija postaje otežano, dok s druge strane, obrazovanje koje se ne povezuje sa stvarnim životom i radom gubi svoju relevantnost. U tom kontekstu, tema direktno adresira pitanje kako obrazovanje može ostati kvalitetno, svrsishodno i inkluzivno, a da istovremeno priprema pojedince za cjeloživotno učenje i promjenjive potrebe savremenog društva.

Za Crnu Goru, ova tema ima poseban značaj jer se uklapa u aktuelne reformske procese usmjerene na unapređenje kvaliteta obrazovanja, jačanje uloge nastavnika i prilagođavanje obrazovnog sistema evropskim i globalnim trendovima. Učešćem u ovoj sesiji, Ministarka ima priliku da predstavi nacionalna iskustva i prioritete, ali i da doprinese međunarodnoj diskusiji o tome kako obrazovanje može ostati stabilan temelj razvoja, a istovremeno postati fleksibilno i otvoreno za buduće izazove.

III Razlozi za učešće

Učešće Crne Gore na ovom događaju ima snažan strateški, politički i razvojni značaj. Riječ je o najvećem globalnom okupljanju ministara obrazovanja i vještina, koje pruža jedinstvenu priliku za direktan dijalog na najvišem nivou i pozicioniranje Crne Gore kao aktivnog i kredibilnog učesnika u međunarodnoj obrazovnoj zajednici. Za malu državu koja je posvećena evropskim integracijama, ovakvo prisustvo doprinosi ne samo vidljivosti obrazovnih politika, već i ukupnom međunarodnom ugledu zemlje.

Agenda Foruma 2026 usmjerena je na ključne globalne izazove koji su u direktnoj vezi sa reformskim procesima u Crnoj Gori, uključujući jačanje otpornosti obrazovnih sistema, unapređenje kvaliteta i inkluzije, razvoj vještina za budućnost, cjeloživotno učenje i odgovornu primjenu digitalnih tehnologija i vještačke inteligencije. Učešće na Forumu omogućava Crnoj Gori da svoje reformske napore sagleda u širem međunarodnom kontekstu, uporedi ih sa praksama drugih država i preuzme provjerena rješenja koja su prilagođena savremenim društvenim i ekonomskim potrebama.

Tematski okvir „Mir“ ima posebnu relevantnost za Crnu Goru kao multietničku i multikulturalnu državu. Obrazovanje se u ovom kontekstu prepoznaje kao ključni mehanizam za jačanje društvene kohezije, međusobnog razumijevanja i demokratskih vrijednosti. Učešćem u ovom dijelu programa, Crna Gora može doprinijeti globalnim raspravama sopstvenim iskustvom u oblasti interkulturalnog i građanskog obrazovanja, ali i preuzeti nove pristupe za dodatno jačanje stabilnosti i otpornosti društva.

Tema „Planeta“ snažno se povezuje sa ustavnim određenjem Crne Gore kao ekološke države. Forum 2026 nudi prostor za razmjenu znanja o integrisanju klimatske pismenosti i obrazovanja za održivi razvoj u sve nivoe obrazovanja, kao i o povezivanju obrazovanja sa zelenom tranzicijom i inovacijama. Učešće Crne Gore omogućava dalje jačanje obrazovnih politika u skladu sa evropskim i globalnim ekološkim ciljevima i doprinosi ostvarivanju dugoročne održivosti društva.

U okviru teme „Svrha“, Forum razmatra kako obrazovanje može ostati usmjereno na čovjeka u eri brzog tehnološkog razvoja i vještačke inteligencije. Ovo je naročito važno za Crnu Goru u kontekstu potrebe za očuvanjem uloge nastavnika, etičke primjene tehnologije i razvoja kritičkog mišljenja i vrijednosti kod učenika. Učešće na Forumu omogućava pristup savremenim međunarodnim smjernicama i iskustvima u ovoj oblasti, što može biti od ključne važnosti za dalje normativno i pedagoško uređenje sistema obrazovanja.

Tema „Putevi“ direktno se odnosi na pitanja jednakog pristupa obrazovanju, fleksibilnih obrazovnih putanja i cjeloživotnog učenja. Ovo je od posebnog značaja za Crnu Goru imajući u vidu izazove tržišta rada, demografske promjene i potrebu za razvojem vještina koje odgovaraju savremenoj ekonomiji. Forum pruža priliku da se sagledaju modeli koji omogućavaju lakše kretanje učenika između različitih nivoa i oblika obrazovanja i time doprinesu većoj zapošljivosti i društvenoj uključenosti.

Pored sadržajnog dijela, Forum 2026 ima izuzetnu vrijednost u pogledu umrežavanja i uspostavljanja partnerstava. Prisustvo predstavnika UNESCO-a, OECD-a, Svjetske banke i drugih ključnih međunarodnih aktera otvara mogućnosti za buduću tehničku, ekspertsku i projektnu saradnju, što može značajno doprinijeti daljem razvoju obrazovnih politika i kapaciteta Crne Gore.

Sve navedeno ukazuje da učešće Crne Gore na ovom događaju predstavlja važan korak ka jačanju međunarodne pozicije države, unapređenju domaćih obrazovnih reformi i aktivnom doprinosu zajedničkim globalnim naporima u izgradnji kvalitetnih, inkluzivnih i održivih obrazovnih sistema.

IV Sastav delegacije

Delegaciju Crne Gore čine:

1. Prof. dr Anđela Jakšić-Stojanović, ministarka prosvjete, nauke i inovacija

2. Svetlana Drobňjak, generalna direktorica Direktorata za predšolsko i osnovno obrazovanje
3. Marija Gošović, generalna direktorica Direktorata za gimnazijsko i stručno obrazovanje

V Troškovi puta i boravka

Sredstva za troškove puta i boravka delegacije obezbijediće Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija.